

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMNEZEU FACE DIN VAMEȘI FII AI CREDINȚEI

DUMINICA A 32-A DUPĂ RUSALII (a lui Zaheu)

†) SF. IER. IOSIF CEL MILOSTIV,
MITROPOLITUL MOLDOVEI,
SF. CUV. XENOFONT, MARIA,
ARCADIE ȘI IOAN

Domnul se afla în Ierihon, după ce vindecase pe orbul Bartimeu, redându-i vederea. Iar astăzi Sfântul Evanghelist Luca ne pune în față imaginea unui vameș bogat. Este de fapt singurul bogat, din cei patru amintiți de Evanghelia lui Luca, care se mântuiește, căci știm ce comportament a avut bogatul nebun căruia i-a rodit țarina, păstrăm încă în memorie imaginea bogatului care se îmbracă în porfiră și vison; și mai ales imaginea tânărului bogat care a plecat de la Mântuitorul întristat atunci când Domnul l-a sfătuit să împartă averea săracilor.

Dar Zaheu este ceva aparte. Era mai-marele vameșilor, făcuse multe nedreptăți, trădase, furase, asuprise, uitase de Dumnezeu. Însă în ciuda atâtor răutăți făcute, auzise și el de Iisus Hristos. De minunile făcute, de învățătura Lui, de mila pe care o avea față de oameni și de lupta pe care Domnul o purta ca să-i întoarcă pe toți la credința în Dumnezeu. Era mic de statură și nu numai. Dar s-a hotărât să meargă să-L vadă și s-a suit într-un dud. Când Domnul Iisus a ajuns în dreptul lui, l-a strigat pe nume, zicându-i: „Zahee, grăbește-te și dă-te jos, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta.” (Luca 19, 5) Evanghelistul spune că L-a primit cu bucurie. S-a produs în el o schimbare. Nu se aștepta ca Fiul lui Dumnezeu să-i arate atâta dragoste, iar Domnul, ca un mare duhovnic, i-a arătat iubire fără să-l supună la cine știe ce chinuri pentru păcatele lui.

Doă lucruri s-au întâmplat. Zaheu s-a gândit la sine și la viața lui murdară și s-a hotărât să și-o schimbe. Nu se mai putea suporta pe sine. Al doilea lucru, Zaheu s-a

Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut. Deși puțină în conținut, Evanghelia Duminicii a 32-a după Rusalii are o multitudine de înțelesuri. Ea ne arată grija pe care Dumnezeu o poartă fiecărui om, căci El vrea ca tot omul să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină.

hotărât să se îndrepte, zicând: „Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am nedreptățit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.” (Luca 19, 8) În Zaheu, după o viață murdară, rămăsese chipul lui Dumnezeu, ca un cărbune aprins sub cenușa păcatelor. Iar când Dumnezeu l-a primit, s-a schimbat radical. Toți care-l cunoșteau pe Zaheu căreau, zicând „că a intrat să găzduiască la un om păcătos.” (Luca 19, 7) Iar Domnul, în fața cârtitorilor, spune un cuvânt care ne minunează pe toți: „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam.” (Luca 19, 9)

Numai ascultând Părinții Bisericii, învățătorii noștri, deslușim adâncul mesaj al acestor cuvinte. Zaheu era și el fiul lui Avraam. Avraam era omul model al

credinței desăvârșite, iar Zaheu, ca și Avraam a crezut în Iisus Hristos, de aceea s-a mântuit el și toate casa lui.

Ce lecție profundă de teologie primim de la un păcătos! Vameș al vameșilor, cum îl numește Sfântul Ioan Gură de Aur. Zaheu nu numai că spune că se îndreaptă, ci o arată prin fapte. Era de acum un om nou. Din tradiția Bisericii aflăm despre Zaheu că el a predicat, urmând Apostolilor, la Roma, aflându-și sfârșitul în timpul lui Nero.

Dar pilda lui rămâne o icoană pentru noi, este o vreme de hotărât în viața noastră când trebuie să pornim hotărât pe calea îngustă care duce la viață ca să primim și noi, ca și Zaheu, mântuirea. Amin! ✦

Părintele Dinu

2025, UN AN IMPORTANT PENTRU BISERICĂ

Biserica Ortodoxă Română aniversează anul acesta un secol de la ridicarea la rangul de patriarhie și 140 de ani de la acordarea autocefaliei de către Patriarhia Ecumenică. Între principalele manifestări legate de Anul Centenar al Patriarhiei Române se numără Sfințirea Mare a Catedralei Mântuirii Neamului în toamna acestui an și proclamarea canonizărilor noilor sfinți din calendar.

Pentru a marca un secol de patriarhat, Sfântul Sinod a proclamat 2025 ca Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române.

Comunicat de presă: Date și evenimente importante ale Anului Centenar 2025 în Patriarhia Română

Anul 2025 a fost proclamat Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea. În aceste condiții, o serie de evenimente importante vor avea loc pe parcursul următoarelor luni, dintre care amintim următoarele:

1. În data de 4 februarie 2025, Biserica Ortodoxă Română va sărbători o sută de ani de la ridicarea sa la rangul de Patriarhie, zi care va coincide și cu proclamarea generală a canonizării celor 16 Sfinți Români de către Patriarhul României înconjurat de ierarhii Sfântului Sinod. Ulterior, proclamarea locală a fiecărui sfânt va avea loc în eparhia care a înaintat argumentele canonizării lui, la data de prăznuire a acestuia.

2. În data de 17 aprilie 2025 va avea loc pregătirea și sfințirea Sfântului și Marelui Mir, folosit la Taina Mirungerii și la sfințirea tuturor lăcașurilor de cult.

3. Împlinirea a 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române va avea loc pe data de 25 aprilie 2025 și va coincide cu sărbătoarea Izvorul Tămăduirii.

4. În perioada 13-17 mai 2025 va avea loc, la București, Simpozionul internațional de Teologie dedicat Anului Centenar și împlinirii a 1.700 de ani de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea.

5. Sfințirea Catedralei Naționale și deschiderea ei pentru slujire va avea loc duminică, 26 octombrie 2025. Catedrala Națională va fi sfințită de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I al Constantinopolului și de Patriarhul Daniel al Bisericii Ortodoxe Române, în prezența membrilor Sfântului Sinod.

Ceremonii locale de proclamare a sfinților

În data de 4 februarie vom aniversa 100 de ani de la ziua în care Sfântul Sinod al Bisericii noastre a decis înființarea Patriarhiei. Câteva zile mai târziu, în 23 februarie, se împlinește un secol de când Regele Ferdinand a promulgat legea care prevedea înființarea Patriarhiei Române.

Ceremonia de proclamare publică a canonizării noilor sfinți va avea loc marți, 4 februarie, la Catedrala Patriarhală, și va coincide cu aniversarea propriu-zisă a 100 de ani de la adoptarea deciziei Sfântului Sinod de ridicare a Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie.

Sfinții au fost deja incluși în Calendarul Ortodox 2025, iar la aproximativ o lună distanță de la proclamarea generală va fi sărbătorită și prima zi de pomenire a unuia dintre ei: Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj va fi cinstit în toate bisericile în data de 8 martie.

Proclamarea generală a sfințeniei celor 16 mărturisitori, desfășurată la București, va fi urmată de ceremonii locale de proclamare în eparhiile care au înaintat argumentele pentru canonizarea lor.

Ceremoniile de proclamare locală a canonizării celor cinci sfinți din Mitropolia Munteniei și Dobrogei vor avea loc, cu o singură excepție, în zilele lor de prăznuire.

În 13 iulie, de Sărbătoarea Aducerii moaștelor Sf. Cuv. Dimitrie cel Nou la București, la Catedrala Patriarhală va avea loc proclamarea locală a canonizării Sf. Pr. Mărturisitor Ilie Lăcătușu, a cărui zi de pomenire este 22 iulie.

Celelalte proclamări locale vor avea loc în datele de cinstire a sfinților respectivi: 16 septembrie pentru Sf. Cuv. Sofian de la Antim; 4 octombrie pentru Sf. Pr. Mărturisitor Dumitru Stăniloae; 23 octombrie pentru Sf. Pr. Mucenic Constantin Sârbu; și 28 noiembrie pentru Sf. Cuv. Mărturisitor Arsenie de la Prislop.

Canonizarea Sfinților Cuvioși Paisie și

Cleopa de la Sihăstria va fi proclamată în Mitropolia Moldovei și Bucovinei în data de 7 august, la Mănăstirea Sihăstria din județul Neamț.

Proclamarea locală a canonizării Sfântului Preot Mucenic Liviu Galaction va avea loc la Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca în 25 martie, odată cu Hramul Mitropoliei Clujului.

În Mitropolia Olteniei, proclamările locale vor avea loc în aceeași dată cu ziua de prăznuire a acestora: în 10 noiembrie va fi proclamată canonizarea Sf. Cuv. Mucenic Visarion de la Lainici, iar în 26 decembrie cea a Sf. Cuv. Mucenic Gherasim de la Tismana.

Canonizarea Sf. Cuv. Calistrat de la Timișeni și Vasiova, din Mitropolia Banatului, va fi proclamată local la Mănăstirea Vasiova din județul Caraș-Severin în 20 iulie. Canonizarea celui alt sfânt din mitropolie, Sf. Pr. Mucenic Ilarion Felea, va fi proclamată în 5 octombrie la Catedrala „Sf. Treime” din Arad.

Lor li s-ar putea adăuga alți patru părinți athoniți de origine română, a căror proclamare ar putea avea loc și la noi dacă Patriarhia Ecumenică îi canonizează anul acesta: Cuv. Nectarie Protopsaltul, supranumit și Privighetoarea Sfântului Munte; Cuv. Nifon, întemeietorul Schitului Românesc Prodromu; Arhim. Petroniu Tănase, fostul stareț al aceleiași schit; Ieroschim. Dionisie Ignat de la Chilia Colciu, la a cărui înmormântare a participat actualul Rege Charles al III-lea al Marii Britanii.

Sfințirea Catedralei

În data de 26 octombrie 2025, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I al Constantinopolului și Patriarhul Daniel al Bisericii Ortodoxe Române vor sfinți Catedrala Națională.

După sfințirea din acest an, Catedrala Națională va rămâne deschisă pentru slujirea liturgică și participarea credincioșilor. **(Informații: comunicate presă Patriarhia Română-basilica.ro) ❀**

SFINȚII TREI IERARHI, MARI APĂRĂTORI AI CREDINȚEI

Pe Sfinții Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur îi sărbătorim împreună în data de 30 ianuarie ca pe cei mai mari învățători și păstori ai Bisericii. Viața lor sfântă și învățăturile lor alcătuiesc dreptarele Ortodoxiei, vrednice de toată încrederea și lauda.

Pe lângă darul tălmăcirii Sfințelor Scripturi s-au învrednicit și de înalta treaptă a arhieriei, de aceea sunt cunoscuți sub numele de Sfinții Trei Ierarhi. Pomenirea aparte a Sf. Vasile se face la 1 ianuarie, a Sf. Grigorie Teologul la 25 ianuarie, iar a Sf. Ioan Gură de Aur la 27 ianuarie și la 13 noiembrie.

Sfințenia este un dar al lui Dumnezeu pentru cei ce răspund la chemarea Sa și I se dăruiesc cu credință tare și dragoste fierbinte. Ea nu poate fi măsurată după criterii omenești, ci poate fi raportată doar la mărinimia sufletească a omului și la mila nemăsurată a lui Dumnezeu, izvorul și pricinuitorul ei. Sfinții sunt acele persoane care s-au ostenit să câștige împărăția cerească și care au atins cele mai înalte culmi de trăire creștină și de desăvârșire morală pe pământ.

De ce îi prăznuim pe cei Trei Sfinți Ierarhi împreună?

Spre sfârșitul secolului al XI-lea, la Constantinopol se iscăse o mare dispută legată de Sfinții Trei Ierarhi, oamenii întrebându-se care este mai mare. Unii îl cinsteau mai mult pe Vasile cel Mare, pe motivul că este înalt la cuvânt, alții îl înălțau pe Ioan Gură de Aur, zicând că este mai omenească învățătura lui și că îi îndreaptă pe toți și-i îndeamnă spre pocăință prin dulceața graiului său, iar alții înclinau spre dumnezeiescul Grigorie, care i-ar fi întrecut pe toți prin înălțimea, frumusețea și cuviința cuvântărilor și scrierilor sale.

După câțiva ani de la declanșarea neînțelegerilor, cei trei sfinți au început să i se arate aieva, unul câte unul, episcopului Evhaitelor, Ioan Mauropous. În cele din urmă, în anul 1084, într-o vedenie, fericitului i-au apărut cei trei sfinți împreună.

Cuvintele pe care cei trei ierarhi i le-au adresat episcopului Ioan ne arată modul în care Sfinții conlucrează - cu Dumnezeu și între ei - așa cum și noi trebuie să ne unim, în cuvânt și în lucrare: „După cum vezi, noi la Dumnezeu una suntem și nici o vrajbă nu este între noi. Fiecare din noi, la

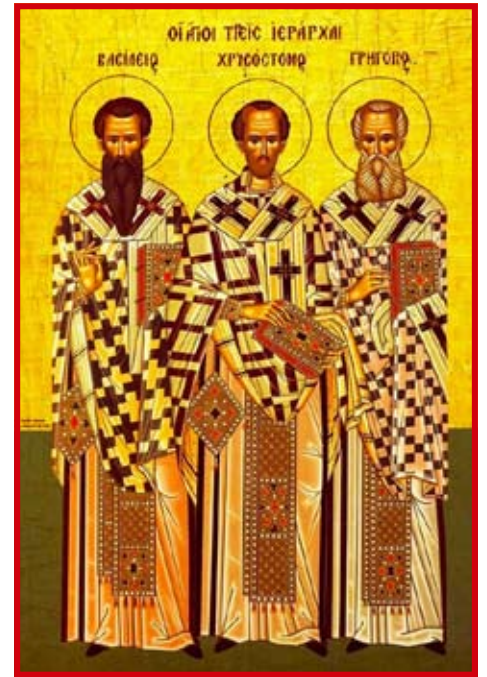
timpul său, îndemnați de Duhul Sfânt, am scris învățături pentru mântuirea oamenilor. Cum ne-a insuflat Duhul Sfânt, așa am învățat. Nu este între noi unul întâi și altul al doilea. De chemi pe unul, vin și ceilalți doi. Drept aceea, sculându-te, poruncește celor ce se învârbesc, să nu se mai certe pentru noi. Că nevointa noastră, cât am fost în viață și după moarte, a fost să împăcăm pe oameni și să aducem în lume pace și unire. Împreunează-ne, dar, făcându-ne praznic la câte trei într-o singură zi, și înștiințează cu aceasta pe creștini, că noi în fața lui Dumnezeu, una suntem.”

Astfel, episcopul Ioan a ales ziua de 30 ianuarie pentru prăznuirea comună a celor Trei Ierarhi, stingându-se disputele din capitală.

Ce au în comun cei Trei Sfinți Ierarhi?

Există multe asemănări între Sfinții Trei Ierarhi, dintre care:

- ❖ toți trei au trăit în secolul al IV-lea, numit „veacul de aur” al creștinătății;
- ❖ toți trei s-au născut în familii evlavioase creștine și au avut parte de o educație aleasă, datorită mai cu seamă mamelor lor;
- ❖ toți trei și-au agonisit știință înaltă la cele mai vestite școli ale vremii, fiind pilde vrednice de urmat pentru ceilalți colegi ai lor, prin sânguința la învățătură și prin purtarea lor;
- ❖ toți trei, după isprăvirea învățaturii, au trăit o viață retrasă, în rugăciune stăruitoare și muncă;
- ❖ toți trei s-au împotrivit la început să primească Taina preoției, socotind că nu sunt îndeajuns de vrednici pentru o asemenea slujire în fața lui Dumnezeu și a oamenilor;
- ❖ toți trei au fost mari sprijinitori ai săracilor, orfanilor, bolnavilor și ai tuturor celor aflați în suferință, ridicându-se însă și împotriva bogaților și asupritorilor;
- ❖ toți trei au fost mari predicatori și scriitori bisericești, lăsând posterității un număr mare de cărți de învățătură,

alcătuind felurite cântări și rugăciuni; Sfinții Vasile și Ioan ne-au lăsat și Liturghiile care le poartă numele, mult asemănătoare între ele;

❖ toți trei au luptat, prin cuvânt și prin scrisul lor, pentru lămurirea adevărilor de credință ortodoxă, împotriva rătăcirilor și credințelor deșarte;

❖ toți trei au scris lucruri frumoase despre prietenie, iar chipul prieteniei dintre Sfinții Vasile și Grigorie rămâne o pildă mereu vie pentru creștini până astăzi.

Pentru meritele lor deosebite, Dumnezeu i-a ridicat pe cele mai de seamă scaune ierarhice ale vremii, spre a răspândi de acolo cu și mai multă putere lumina adevărului dumnezeiesc, dovădindu-se a fi vrednici păstori ai credincioșilor lor.

Iar dacă ne întrebăm prin ce fapte s-a ridicat fiecare mai mult deasupra celorlalți, atunci se poate afirma că Sf. Vasile s-a distins prin organizarea așezămintelor de binefacere, Sf. Grigorie, prin știința și înțelepciunea cu care și-a scris lucrările teologice, iar Sf. Ioan, prin bogata sa lucrare de predicator și de tâlcuitor al Sfintei Scripturi. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 30 IANUARIE 2 FEBRUARIE 2025

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 26.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 32-a după Rusalii (a lui Zahau) - Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 29.01	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -20 ³⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu; Vecernie cu Litie
Joi 30.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	†) Sfinții cei Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur - Utrenia, Sf. Liturghie
Vineri 31.01	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 01.02	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 02.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Întâmpinarea Domnului - Duminica a 17-a după Rusalii (a Cananeencei) Utrenia, Sf. Liturghie

SFÂNTUL IERARH IOSIF CEL MILOSTIV, MITROPOLITUL MOLDOVEI

Astăzi, 26 ianuarie, îl prăznuim pe Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei. Poporul l-a numit Iosif cel Sfânt și Milostiv. Pentru întreaga sa viață sfântă și pentru că intrase deja în evlavia credincioșilor, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa din 5-6 octombrie 2017, l-a trecut în rândul Sfinților, statornicind ca zi de pomenire a sa 26 ianuarie, când a trecut la cele veșnice. Canonizarea sa solemnă, împreună cu cea a Sf. Gheorghe Pelerinul, s-a făcut la data de 25 martie 2018, la Catedrala Mitropolitană din Iași, unde se află și mormântul său.

S-a născut la 15 iulie 1818 în satul Răzălăi, ținutul Soroca din Basarabia, în familia preotului Anania Mihalache și a soției sale, Teodosia, primind la botez numele Ioan. Pentru că rămâne de mic orfan de tată, iar mama sa pleacă la mănăstire, este luat la vârsta de 10 ani de un unchi al său, ierodiaconul Teofilact, și adus în obștea Măn. Frumoasa, din Basarabia, iar un an mai târziu la Măn. Sf. Spiridon din Iași, unde se afla și un vestit spital.

Tânărul Ioan învață aici ascultarea, smerenia, dar și slujirea lui Dumnezeu și a aproapelui aflat în boală și suferință. După o vreme, Ioan și unchiul său merg la Măn. Sf. Samuil din Focșani, unde funcționa de asemenea un spital.

Pleacă apoi la Buzău, unde tânărul Ioan este îmbrăcat cu sfântul și îngerescul chip, primind, de la marele episcop al Buzăului, Chesarie, numele de Iosif, după numele întâiului episcop al Argeșului. Tot Chesarie îl va hirotoni diacon și-l îndrumă la învățătura de carte, pe care a deprins-o mai întâi la Seminarul de la Buzău, apoi la Academia Sfântul Sava din București. La Academie are dascăli vestiți, precum profesorul Ioanid, de la care învață limba greacă, și părintele Macarie ieromonahul, cunoscutul dascăl de psaltichie românească. Astfel, de la Macarie, Iosif deprinde meșteșugul cântării bisericești curate, întrucât avea un glas foarte plăcut și alcătuieste chiar el cântări psaltice.

Dovedindu-se vrednic, este hirotonit episcop vicar al Mitropoliei Țării Românești, cu titulatura Iosif al Mirelor, urmând mai apoi cu vrednicie faptele Sf. Ier. Nicolae. Este ales episcop al Argeșului în anul 1873. Doi ani mai târziu este chemat pe scaunul de mitropolit al Moldovei, lucrare în care își va îndeplini cu multă osârdie chemarea și slujirea arhierască. Ctitoria fostului mitropolit Veniamin Costachi, începută în 1826, zăcea neterminată. Dar Veniamin Costachi îi apare în vedenie pe când mergea către Iași ca nou ales mitropolit, și-i cere să-i promită

că va începe degrabă lucrările la Catedrala mitropolitană din Iași. Mitropolitul Iosif se ține cu sfințenie de făgăduință și în anul 1886 sfârșește această mare și grea lucrare, a cărei piatră de temelie fusese pusă de marele Veniamin în anul 1826 când, prin pronie dumnezeiască, a și fost de față Sfântul Iosif pe când era copil.

Va muta seminarul lui Veniamin de la Socola chiar în palatul domnitorului care îl surghiunise pe ierarhul Veniamin. Înnoiește bisericile Sf. Nicolae Domnesc și Sf. Trei Ierarhi, căutând să urmeze întru toate marelui său înaintaș. Mută de asemenea moaștele Cuv. Parascheva de la Măn. Trei Ierarhi la Catedrala nouă a Mitropoliei, în anul 1889, punându-le în raclă nouă de argint, după incendiul în care racla veche a fost cuprinsă de flăcări, sfintele moaște rămânând însă nearse, prin dumnezeiască minune.

Și totuși, cele mai alese fapte bune ale mitropolitului Iosif erau acestea două: sfințenia vieții și milostenia. Îi întrece pe toți cu aceste două mari virtuți, cucerește inimile cele mai împietrite, câștigă cinstea celor mari și, mai ales, ridică de jos pe mulți deznădăjduiți, adunând în jurul său pe cei săraci și ne băgați în seamă. Aduce la Hristos pe mulți, chiar și necreștini, prin pilda vieții sale. Nu caută dar la fața omului, îngrijindu-se cu multă milă de săraci, de orfani, de văduve și de elevi. Cunoscut pentru multele sale fapte de milostenie, împărțind totdeauna tot ceea ce avea - dând chiar și rasa de pe el - și toate darurile pe care le primea. Încă se și împrumuta de la duhovnicul său ori de la alții pentru a putea face milostenie, la sfârșitul fiecărei luni fiind dator către alții, numai ca să nu rămână dator el față de săraci! Niciodată nu dădea mai puțin de o pâine, căci gândul lui acesta era: „Bani pentru o pâine!”. Când era încă în puteri, se cobora singur din chilie, pe trepte, în mijlocul celor o sută de săraci, îi mângâia cu vorba, îi binecuvânta și le împărțea bani. Însă când puterile

trupești i-au mai slăbit, nu mai cobora, ci arunca milostenia sa săracilor din balconul casei.

Luând aminte la misiunea sa de pastor, și-a păzit turma duhovnicească de năvălirile viclene ale necredinței, venite fie din afară, de la puterea lumescă, dornică să jefuiască averile Bisericii, fie dinăuntru, chiar prin preoții învrăjbiți de vrăjmașii credinței, care lepădau duhul ascultării de Evanghelie, de canoane și de ierarh și alegeau duhul împotrivirii și al tulburării. Pentru toți aceștia, cuvântul ierarhului a tunat puternic pretutindeni și nimeni nu-i putea zice ceva împotriva, pentru viața sa plăcută lui Dumnezeu. El se ruga și citea mult, mânca puțin și era foarte cumpătat, își drămuia cu mare măsură timpul, având mare osârdie pentru cele sfinte. Dumnezeiasca Liturghie o săvârșea totdeauna cu bucurie și cu ochii umeziți de lacrimi.

Era, de asemenea, un vorbitor priceput și duhovnic înțelept și de aceea multă lume îl căuta pentru blândețea și cuvintele lui. Cunoștea bine Sfânta Scriptură, din care mărturisea că învață toate, și era un desăvârșit părinte duhovnicesc. Pe lângă celelalte daruri, mitropolitul avea și darul smereniei și al ascultării desăvârșite, că toate le primea ca de la Dumnezeu.

Cu multă vrednicie păstorind vreme de douăzeci și șapte de ani Mitropolia Moldovei, s-a mutat la cereștile lăcașuri cu pace în anul 1902, în ziua de 26 ianuarie. ✕